

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

KENMERK: B/15/9947/JD

DATUM: 18 november 2015

ONDERWERP: Inbreng rondetafelgesprek over de toekomst van het pensioenstelsel

Geachte pensioenwoordvoerders,

De toekomstvisie van de Pensioenfederatie is er nadrukkelijk op gericht om op korte termijn stappen te kunnen zetten om een aantal stevige en noodzakelijke verbeteringen in ons pensioenstelsel door te voeren. Wie tot de wereldtop wil blijven behoren, moet innoveren. Innoveren doen we voor een goed en betaalbaar pensioen voor alle generaties. Wij vragen, in aanvulling op onze toekomstvisie (zie bijlage), uw aandacht voor twee punten:

1. Nieuw pensioencontract noodzakelijk

De pensioensector heeft behoefte aan een ander type pensioenovereenkomst. Zekerheid is duur voor deelnemers en werkgevers in een contract waarin aanspraken worden toegekend en het premiestuur ontbreekt. Met name in de huidige situatie met een lage rentestand komt de prijs van deze zekerheid pregnant naar voren. Om ook in de toekomst een goed pensioenresultaat te realiseren en de risico's met elkaar te delen, is verdere innovatie van het pensioencontract noodzakelijk.

Op een aantal vlakken worden reeds verbeteringen tot stand gebracht. Het is een goede zaak dat een aantal belangrijke nadelen van de beschikbare premieregeling (premieovereenkomst) op dit moment wordt aangepakt. De verbeterde premieovereenkomst blijft echter een premieovereenkomst en zal beperkte mogelijkheden tot risicodeling kennen. Om de transitie vanuit de uitkeringsovereenkomst te *kunnen en willen* maken en een beter pensioenresultaat voor de deelnemer te realiseren, is een heel nieuw type contract nodig.

Juist het behoud van risicodeling is van essentiële waarde voor zowel het kabinet als de sector. Dat is ook niet vreemd omdat collectieve risicodeling zowel goed is voor het collectief (levert welvaartswinst op, zoals mede is becijferd door het CPB) als het individu (financieel leed wordt niet alleen gedragen).

2. Eigendomsrechten

In het debat over de toekomstdiscussie komt de term 'heldere eigendomsrechten' regelmatig voor. Het is een term die mooi klinkt. Belangrijke vraag is echter "wat verstaan we hieronder?"

Voor de Pensioenfederatie betekent dit transparantie over jouw aandeel in de pensioenpot en helderheid over de wijze waarop de goede en slechte tijden op de financiële markten worden opgevangen; met andere woorden: helderheid over met wie en in welke mate je de risico's deelt.

De Pensioenfederatie constateert dat er behoefte is aan meer transparantie. Nieuwe contracten moeten compleet worden, waardoor afspraken over wat er met de pensioeninleg van deelnemers gebeurt inzichtelijker worden. De nieuwe contracten moeten comfort bieden en inzichtelijk maken dat er geen ex-ante geldstromen plaatsvinden.

Wij zijn ervan overtuigd dat risicodeling leidt tot een beter en stabielere pensioenresultaat en geluk- en pechgeneraties voorkomt. Voorkomen moet worden dat een strikte, meer juridische betekenis van heldere eigendomsrechten de toegevoegde waarde van risicodeling in de weg staat.

Met vriendelijke groet,

Gerard Riemen
Algemeen directeur